

Programsensurering for bachelorprogrammet i filosofi og idéhistorie ved Institutt for filosofi og førstesemesterstudier, Universitetet i Bergen.

Rapport for året 2010.

Rapporten for året 2010 må av praktiske grunner bli svært kort. Jeg er oppnevnt som programsensor fra 1. august i år og fram til 31. juli 2014, men oppnevningensbrevet fra det humanistiske fakultetet er datert 27.10 og dokumentene fra fakultet og institutt har jeg først mottatt i november. På grunn av tidsfaktoren er det derfor begrenset hvilke av oppgavene tilhørende programsensorfunksjonen jeg kan gi en behandling. Behandlingen av en så sentral oppgave som vurderingen av frafall og karakterresultater må falle bort, ettersom denne rapporten skrives før eksamen i de ulike bacheloremnene er avviklet. Dette hovedpunktet kan derfor nå først komme med i rapporten for neste år. Tilsvarende må også vurderingen av de rullerende emneevalueringene utstå.

Jeg vil derfor i det følgende begrense meg til å gi noen kommentarer til to av punktene nevnt under programsensors oppgaver:

1. Til punktet om vurdering av pensum, studieopplegg og undervisning.
2. Til punktet om medvirkning i sensureringen av utvalgte skriftlige eksamensbesvarelser.

1. a. Kommentar til de obligatoriske emnene Fil-111, 112 og 113.

Fil-113, som er en sammenslåing av de tidligere separate emnene i samtidsfilosofi, språkfilosofi, vitenskapsfilosofi og logikk har i år vært undervist i for annen gang. Flere tilbakemeldinger fra studentene som har tatt dette emnet går i retning av at de synes det inneholder for mange temaer uten at de bindes sammen på en måte som gir kontinuitet til studiet. I emnebeskrivelsen, under "mål og innhold" er det også mange ulike problemstillinger som nevnes. Fra så vel den angloamerikanske som den kontinentaleuropeiske tradisjonen leses tekster som tar opp temaer som "språk, rasjonalitet, eksistens, subjektivitet, vitenskap og objektivitet." Det blir også gitt oversyn over ulike tradisjoner og metoder, sammen med en innføring i setnings- og predikatlogikk. Dette er utvilsomt et omfattende utvalg temaer. Det vil derfor være en viktig oppgave for lærerne å gjøre et utvalg som best mulig kan gi sette studiet av de utvalgte problemstillingene i sammenheng. Undervisningen i dette emnet deles av to lærere, noe som gir et godt utgangspunkt for å få til et gjennomtenkt opplegg og som både faglig og pedagogisk kan komme studentene til gode. Erfaringene til lærerne i

høstsemesteret 2010 forteller om gjennomgående tilfredshet med balansen i utvalget temaer og filosofer og med fordelingen mellom kontinental og analytisk filosofi. Det blir pekt på at det mest problematiske med opplegget av emnet slik det er nå, er at arbeidet med de obligatoriske oppgavene, som skal leveres annenhver uke, skjer i seminaret. Med seks obligatoriske oppgaver blir dermed undervisningstiden sterkt redusert, slik at det blir vanskelig å finne tid til en oppfølging i seminarform av den presentasjonen som gis i forelesnings form av de enkelte filosofer og temaer. Her bør det vurderes om ikke antallet obligatoriske oppgaver kan reduseres og/eller om selve arbeidsformen med oppgaven kan endres.

Jeg har av praktiske grunner ikke kunnet se på gjennomføringsgrad og eksamensresultatene for emnet i dette semesteret, men det synes i det hele tatt som om en gjennomgang av emnet, både når det gjelder faglig innhold, undervisningsopplegg og evalueringsformer kan være på sin plass.

1 b. Kommentar til særemnene Fil-211, 212,213 og 214.

Jeg vil kort kommentere de nevnte emnene med henblikk på det som framstår som en styrke ved hvordan disse emnene er lagt opp. Særemnene har en definert ramme når det gjelder filosofer, filosofiske retninger og filosofiske temaer, men er ellers ”åpne” i den forstand at de gjør det mulig for lærerne å undervise i litteratur som de selv arbeider med. På en slik måte gis begrepet om ”forskningsbasert undervisning” realitet, noe som kommer så vel studenter som lærere til gode.

2. Programsensurs medvirkning i sensureringen.

Til punktet om medvirkning i sensureringen av utvalgte skriftlige eksamensbesvarelser vil jeg gjerne bemerke følgende:

Jeg har stilt spørsmål ved hvordan programsensurs rolle kan utøves hvis jeg skulle delta i sensureringen av et utvalg skriftlige eksamensbesvarelser. Jeg har sett for meg at programsensur kan komme til å spille en dobbeltrolle, noe som ikke bare er uheldig, men noe som i utgangspunktet bør unngås.

I det opprinnelige forslaget til avtale om programsensur, datert 5.10.2010, heter det at programsensur skal

”(m)edvirke i sensurering av utvalgte skriftlige eksamensbesvarelser, nærmere bestemt:

Alle besvarelser som sensor har vurdert til F, samt 10% og minst 2 av de øvrige besvarelsene på hvert emne. Blant disse skal være minst én av de besvarelsene som sensor har bedømt til laveste karakter i vedkommende emne, samt gjerne besvarelser som sensor har funnet vanskelig å vurdere. Bacheloroppgaver er her unntatt; disse skal fortsatt vurderes av to sensorer, hvorav en ekstern.”

Det er flere spørsmål som kan stilles til en slik ordning, både av formell og praktisk art. Jeg vil imidlertid her bare peke på det som framstår som hovedproblemet. I ”Retningslinjer for programsensor ved Universitetet i Bergen” (hentet fra UiBs ”Handbok for kvalitetssikring av universitetsstudia”) nevnes det som en av hovedoppgavene for programsensor at ”(p)rogramsensor skal særskilt evaluere vurderingsordninga når det berre nyttast interne sensorar.” Det blir problematisk for programsensor å medvirke i evalueringen av eksamensbesvarelser samtidig som det hører til oppgaven å gi en vurdering av den samme evaluering.

På denne bakgrunn har jeg derfor bedt instituttet om å gjennomgå hele denne saken på nytt, slik art vi kan komme fram til en ordning som unngår det problem som her er beskrevet. I nytt forslag til avtale mellom instituttet og programsensor er følgende formulering nå tatt inn til erstatning for den ovennevnte. Der sies det at programsensor skal ”(v)urdere et utvalg av eksamensbesvarelser og karaktersetting av disse, nærmere bestemt: 10% av de samlede besvarelsene, derav eksempler på de beste, de gjennomsnittlige og de svakeste.”

Instituttet foreslår å reforhandle kontrakten på nyåret 2011 og jeg ser fram til en gjennomgang av dette punktet, slik at vi så snart som mulig kan komme fram til en ordning vi er tjent med. Når det gjelder vurderingen av eksamensresultatene for høstsemesteret 2010, kan den altså ikke komme med i dette årets rapport, men vil bli tatt med i rapporten for neste år, sammen med vurderingen av resultatene for vårsemesteret 2011.

Tromsø den 15. desember 2010

Dag T. Andersson

Kopi: Det humanistiske fakultet, Universitetet i Bergen